

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

stv@eduskunta.fi

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2025 vp)

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta (Valvira) lausuntoa hallituksen esityksestä valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2025 vp). Lausuntonaan Valvira toteaa seuraavaa:

Valviran näkemyksen mukaan on erittäin hyvä, että hallituksen esityksessä esitetyllä uudella lailla (jatkossa LVV-laki) perustetaan uusi Lupa- ja valvontavirasto aluehallintovirastojen, Valviran ja ELY-keskusten ympäristövastuualueen tilalle, koska nykyinen virastorakenne on epätarkoituksenmukainen hallituksen esityksessä kuvatuin perustein. Valvira pitää tärkeänä, että uudistus toteutuu. Uuden viraston toiminnassa tulee toteutua valtakunnallisuus ja yhdenmukaisuus ratkaisukäytännöissä. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden näkökulmasta tämä lisää valtakunnallista yhdenvertaisuutta ja edistää asiakkaiden oikeuksien toteutumista.

Valvira kiinnittää huomiota uuden viraston resurssitarpeisiin. Pidemmällä aikavälillä uusi virasto aikaansaa merkittäviä tuottavuushyötyjä muun muassa päällekkäisyyksien karsimisen myötä. Esimerkiksi Soteri-rekisteröinnin osalta jatkossa toiminto on keskitetyn johdon alaisena nykyisen seitsemän viraston sijasta ja seitsemän työjonon sijaan on yksi virasto ja yksi työjono.

Lähivuosina uuden viraston tarpeet tietotekniikan ylläpidon ja kehittämisen osalta ovat kuitenkin merkittävät, ja muun muassa asianhallintaratkaisujen yhtenäistäminen tulee olemaan merkittäviä resursseja vaativa hanke. Valvira korostaa myös, että uudet lakisääteiset tehtävät, kuten tekoälyasioihin suunnitteilla olevat uudet merkittävät velvoitteet, edellyttävät vastaavaa lisärahoitusta. Uuteen virastoon kohdistuu lähivuosina merkittävä säästöpainne jo tehtyjen päätösten seurauksena. Lisäksi Valvira korostaa siirtymävaiheen tietoteknisten muutosten haastavuutta. Siirtymävaiheen tietoteknisten ratkaisujen varmistamiseen on varmistettava riittävä resurssointi.

Lupa- ja valvontatoiminnan onnistuminen ja vaikuttavuus edellyttää uudelta virastolta tehokasta viestintätoimintoa. Tämänhetkisten tietojen mukaan LVV:n viestinnän resurssit tulevat olemaan merkittävästi pienemmät kuin vertailukelpoisten muiden valtion virastojen, mitä Valvira pitää huolestuttavana.

Erityiskysymyksenä Valvira nostaa esille seuraavan:

LVV-lain säätämisen yhteydessä muutetaan myös terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimista annetun lain (322/1987) 6 § (ehdotus 54. Perustelut HE:n s. 361–362 ja muutosehdotus s. 677). Kun 6 § nyt avataan, olisi hyvä, että pykälässä (tai sote-valvontalaissa) säädettäisiin ennen sote-valvontalain voimaantuloa vastaavalla tavalla siitä, milloin valvontaviranomaiset (jatkossa LVV) eivät valvo Puolustusvoimien järjestämää terveydenhuoltoa, jolloin sitä valvoo Pääesikunta. Kun sote-valvontalaki tuli voimaan 1.1.2024, ko. 6 §:stä kumottiin 3 momentti, jossa säädettiin ko. tilanteista. Jos asiasta ei säädetä, valvontaviranomaisen tulee valvoa PV:n järjestämää terveydenhuoltoa tilanteissa, joissa se ei ole mahdollista. Poikkeukset koskivat:

- Puolustusvoimien järjestämää tai tuottamaa terveydenhuoltoa Suomen alueen ulkopuolella.
- Puolustusvoimien itse toteuttamaa terveydenhuoltoa puolustustilalaissa (1083/1991) tarkoitetun puolustustilan aikana ja sovellettaessa valmiuslain (1552/2011) II osan säännöksiä lain 3 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa.

Asiaa on avattu tarkemmin muistiossa (lausunnon liite 1).

Kootusti Valvira toteaa kannattavansa vahvasti lakiesitystä ja toivovansa asian joutuisaa käsittelyä eduskunnassa, jotta uuden viraston valmistelevat toimenpiteet voidaan käynnistää hyvissä ajoin kuluvan vuoden syksyllä. Sekä toimintojen että henkilöstön häiriötön siirtymisen edellyttää riittävää valmistautumisaikaa.

Ratkaisija: Henriksson Markus Virka-asema: Ylijohtaja Esittelijät: Luomajärvi Jussi, Hallintojohtaja Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

Muistio puolustusvoimien valvontaa liittyvästä kysymyksestä

Tiedoksi

Valviran johtoryhmä

Lakimies Reijo Jormanainen